

PERIODICAL DIV. PRVI SLOVENSKE LIST V AMERIKI
Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; P. S. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKÉ ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.
(Official Organ of four Slovenian Organizations)

STEV. (NO.) 45 CHICAGO, ILL., PETEK, 6. MARCA — FRIDAY, MARCH 6, 1942 LETNIK (VOL.) LI.

Rusi si priborili nove uspehe - Pričakuje se padec Jave

V UKRAJINI PRODRILI V BLIŽINO DNJEPROPEKROVSKA

Sovjetske čete samo 30 milj oddaljene od tega važnega nazijskega oporišča. — Pri Staraji Russi zožujejo krog okoli obkoljenih Nemcev. — Uspehi guerilnikov.

Moskva, Rusija. — Med tem, ko so se zadnje dni povdrali v prvi vrsti uspehi, ki si jih je na severnem delu fronte priborila sovjetska armada, se je pa v sredo objavilo v poročilu z bojišča, da imajo Rusi zaznamovati novo pridobitev tudi na jugu, namreč v Ukrajini. Poroča se namreč, da so njih čete prodrle skozi enega najbolj močno zavarovanih delov ozemlja ter so prišle v bližino 30 milj od mesta Dnjeprpetrovsk. To mesto je za Nemce važno, ker je središče, iz katerega se razpošiljajo zaloge njih armadi na jugu.

Kakor se objavlja, so to delo izvršili konjeniški in pehotni oddelki, ki so na blatnih tleh, kakoršna so tamkaj, najbolj uspešni za uporabo v sedanjem letnem času. Sledili so jim tanki in druge mehanizirane čete.

Na severnem delu fronte, pri mestu Staraja Russa, pa so sovjetske čete zožujejo krog okoli obkoljene nemške armade ter so zasedli šest nadaljnjih krajev v bližini. V tem mestu so nazivji že v taki stiski, da se jim morajo živilske in municijske zaloge dovažati z aeroplani ter se jim spuščati navzdol s padali. Kako velika mora biti potreba, se razvidi iz tega, ko so v sredo kljub silnim sneženim viharjem skušali nemški aeroplani preleteti rusko črto.

O težkih bojih prihaja poročilo tudi z odseka pri Smolensku, dalje pri Leningradu, kakor tudi na skrajnem jugu, na polotoku Kerč pri mestu Sevastopolu. Ponovno se povdarja tudi veliko delo, ki ga opravljajo ruski guerilniki zadaj za nemško črto. Tako so iz nekega mesta daleč za fronto docela izgnali nemško posadko ter stopili potom radia v stik z Moskvo, obetajoč Stalinu, da se

FRANCIJA NA RAZPOTJU

Zavzeti bo morala v kratkem času bolj določno stališče.

Bern, Švica. — Francoska vlada v Vichyju je točasno v tako kočljivem položaju, kakor že ni bila dolge mesece. Postavljena je takorekoč med dva ognja; Na eni strani se nadaljuje nezmanjšani pritisk od Nemčije na drugi strani pa ste ji zadnje čase Anglija in Amerika pričeli kazati, da bo morala na vsak način pretrgati svoje ozko sodelovanje z naziji, ako želi, da boste še v naprej priznavali njeno nevtralnost. Zdi se, da se bo morala Francija v najkrajšem času odločiti, da bo zavzela bolj določno stališče, bodisi napram eni ali drugi strani. Stanje za njo je v resnici kritično.

MESTO CHICAGO OBHAJALO ROJSTNI DAN

Chicago, Ill. — To sredo je tukajšnje mesto obhajalo 105. obletnico, kar je dobilo od državne zakonodaje svoj mestni čarter. Ta čarter, odobren 4. marca 1937, je tudi dovolil Chicagu, da je povečala svojo površino od prejšnje tridesminke kvd. milje na skoraj 10 1/2 kvd. milj. (Sedanja mestna površina meri okrog 202 kvd. milj.) Mesto je imelo tedaj 4,170 prebivalcev (zdaj nad 3 1/2 milijone) in v okrožju, kjer je zdaj glavni trgovski del mesta (loop), je bila še prava divjina, kjer so se sprehajale zverine in divjačina.

bodo bojevali, dokler ne bodo segli v roke prodirajočim ruskim četam.

ANGLEŽI SI SKUŠAJO PRIDOBITI POMOČ INDIJCEV

London, Anglija. — Indija je točasno točka, na katero je obrnjena glavna pozornost Anglije. Ne gre samo za to, kako naj se ta ogromna dežela, ki je glavno središče vsega britanskega imperija, brani v sedanji kritični uri, ko stoje Japonci že takorekoč pred nje pragom, marveč tudi za to, kako se bodo obnašali tamkajšnji domačini sami v tem odločilnem času.

Angleži niso priljubljeni v Indiji. To vedo oni sami in zadnja leta so jim Indijci ob številnih prilikah pokazali, kaj mislijo o njih. Vse zahteve Indijcev, da bi se jim priznala neodvisnost, so zadele v Londonu na gluha ušesa. Zdaj, ko tako rekoč teče voda v grlo, skušajo Angleži svojo zavoženo politi-

ko popraviti in si pridobiti indijsko prebivalstvo, da bostopilo na njih stran. Vedo pa, da si priljubljenosti pri njih ne bodo kar čez noč pridobili in tega tudi ne skušajo preveč. Samostojnost so jim sicer obljubili, vendar pa je glavna točka, ki se je pri svoji propagandi poslužujejo, ta, da jim dopovedujejo, da bodo pod Japonci še bolj stiskani, kakor so bili pod Angleži.

Nič pa še ni gotovega, ali bo Angležem uspelo pridobiti indijske voditelje, med katerimi Pandit Nehru najglavnejši, na svojo stran. Dobrodošlo bi jim bilo to navdse, kajti Indija bi jim lahko postavila armado kakih treh milijonov mož.

PREDLOG ZA ODMERJANJE VSEH ŽIVIL

Washington, D. C. — Pred poslanskim odborom za sredstva je zakladniški tajnik Morgenthau zadnji terek istočasno s predlogom za zvišanje davkov, o čemer je bilo poročano včeraj, stavil tudi priporočilo, da se uvede splošno odmerjanje življskih potrebščin. Karte bi se po njegovem načrtu uvedle sploh za vse vrste blaga in vsa živila. To bi bila bolj drastična odredba, kakor jo ima katerakoli druga država, ki je v vojni; celo v Nemčiji so nekateri produkti, kakor na pr. krompir, izvzeti iz odmerjanja. Čim prej bomo prišli do popolnega odmerjanja, tem prej bomo mogli kontrolirati inflacijo, se je izrazil Morgenthau. — Po novem davčnem predlogu bi se, kakor že poročano, dodalo sedem in pol milijard dolarjev k dosedanjim davkom, s čimer bi skupni vladni dohodek iz davkov znašal 23 1/2 milijard na leto, kar bi prišlo povprečno po \$178 na vsako osebo v Zed, državi. A niti to ne bo niti zdaleka dovolj, da bi krilo vojne izdatke, ter si bo morala vlada posoditi nadaljnjih 36 milijard.

TUČNE DOLOČBE ZA MOŠKE OBLEKE

Washington, D. C. — Iz vojne produkcijskega urada je izšla zadnji terek odredba, ki določa, da se bodo smeje v naprej izdelovati moške obleke "se po enem "muštru," in vse, kar na njih ni neobhodno potrebno, se bo moralo odpraviti, da se prihrani volna in drugi produkti. Razne obleke za formalne slučaje, kakor fraki, tuxedo, itd., se sploh ne bodo smeje več izdelovati, druge obleke pa do skrajnosti poenostaviti. Dveh parov hlač z obleko ne bo več in enako tudi ne telovnika s sukničjem z dvojno vrsto gumbov. Sukničji bodo tričetrt inč krajši in z njih, kakor tudi s hlač bo moralo odpasti vse, kar ni nujno potrebno, med drugim tudi privihani rob pfi hlačah. Za izdelovalce gotovih oblek pride ta odredba v veljavo s 30. marcem, za obleke po meri pa s 30. majem.

ADVOKATI SE OGLASILI

Chicago, Ill. — Zveza ameriških advokatov je v terek apelirala na kongres, naj delavstvo, ki bi se upalo stavkati v kakih vojni industriji, podvrže prisilni vojaški službi. Obenem so priporočali tudi, naj se delovni teden zviša na 48 ur.

JAPONSKE ČETE NA OTOKU V VELIKI PREGOČI

Nizozemski krogi v Londonu se izražajo, da je padec Jave le še vprašanje časa. — Zaveznikom primanjkuje aeroplanov in dovoza ojačenja po morju ni pričakovati.

KRATKE VESTI

Washington, D. C. — Tukajšnja prestolnica je imela v noči na zadnji terek svojo prvo celonočno zatemnitvo, ki pa je bila omejena le na hiše in na trgovska poslopja. Po cestah so gorele luči.

London, Anglija. — Proti tistim, ki se bavijo z raketiranjem v živilih v svoj lastni dobiček, se bo postopelo z najstrožjimi odredbami, kot je v terek objavila vlada. Člani parlamenta so izrazili zahtevo, naj se za take sebičnežne uvede bicanje.

Riom, Francija. — Pred sodiščem, ki obravnava obtožbo proti bivšim francoskim voditeljem zaradi krivde poraza, je bil zaslišan v terek general Garmelin, bivši vrhovni poveljnik zaveznških armad. Mož pa je odklanjal vsako izjavo v svoj zagovor.

SAN FRANCISCO PRIPRAVLJEN ZA IZSELITEV

San Francisco, Cal. — Velike priprave so v tukajšnjem mestu v teku za slučaje, da bi bilo napadeno. Poleg tega, da se vsi važni zapiski in dokumenti odpravljajo iz mesta na varne kraje v notranjščino dežele, se proučuje tudi načrt za splošno izselitev kakih milijon in četrt ljudi na polotoku San Francisca in v okolici. Po tem načrtu se imajo vsi ti ljudje odpraviti s čolni in ladjami po Sacramento reki v druge kraje ter vse v to svrhu popisujejo vse velike in male ladje.

BRITANCI BOMBARDIRALI PARIŠKO PREDMESTJE

London, Anglija. — V noči na sredo so britanski aeroplani obiskali okrožje francoske prestolice Pariza, kar se je zgodilo prvokrat, odkar je Francija padla. Omejili pa so se le na bombardiranje tovarn in letališč in, kakor se povdarja v angleškem tisku, je to prvo svarilo Franciji, da Anglija ne bo trpela tesnega francoskega sodelovanja z naziji. Nedavno je neki angleški častnik potom radia posvaril francosko delavstvo, da se bo izvršilo bombardiranje.

London, Anglija. — Zavezniške čete na otoku Javi, katere obstoje po večini iz Nizozemcem in iz domačinov, se sicer bore proti prodirajočim Japoncem z nepopisno hrabrostjo, toda premoč napadalcev na zemlji in v zraku je tolikšna, da bo njih odpor vse premalo učinkovit. Tako poročila so prihajala v sredo z bojišča na Pacifiku in tukajšnji nizozemski krogi izjavljajo, da je popolni poraz zaveznikov na Javi le še vprašanje časa.

Posebno občutno je pomanjkanje zavezniške zračne sile, kakor se izraža neki častnikarski poročevalec od tamkaj, ki povdarja, da krožijo japonski aeroplani v zraku brez vsake ovire, in da ni takorekoč nobenega zavezniškega letala, ki bi se spustilo z njimi v boj. Na kako ojačenje in na dovoz zalog pa skoraj ni misliti, kajti te bi morale priti po morju, a vse važnejše postojanke naokoli so v japonskih rokah.

Z drugih bojišč na daljnem vzhodu ni bilo nikakih pomembnejših poročil, izvzemši da so na južnem delu Filipinov izkrcali Japonci nove čete. Na otoku Luzonu, kjer poveljuje general MacArthur, in v Burmi, ni znatnejših izprememb.

VESTI O DOMOVINI

Med četami generala Mihajloviča je bil tudi Slovenec Flegel, ki je prejel najvišje odlikovanje, a je nazadnje padel v boju. — Še druge vesti po tiskovnih poročilih Jugoslovanskega poslanstva v Washingtonu.

Junaška smrt slovenskega častnika v vojski Draže Mihajloviča

London (JČO) — Med četami generala Mihajloviča se je posebno odlikoval po svoji hrabrosti gneralštabni major Ivan Flegel. Radi te hrabrosti je bil na predlog generala Mihajloviča odlikovan z najvišjim jugoslovanskim odlikovanjem, s Karadjordjevo zvezdo z meči. Zadnje poročilo trdi, da je major Flegel padel v boju. Major Flegel je bil Slovenec doma iz Frama pri Mariboru iz odlične slovenske družine. Zapušča ženo in dva otročka. Žena majorja Flegla je Srbkinja.

Slava junaku, ki je žrtvoval življenje za domovino, za Jugoslavijo!

Zavednost Jugoslovanskih ujetnikov

Bern, 23. januarja (JČO) — "Wiener Tagblatt" poroča, da je neki bolgarski general obiskal taborišča jugoslovanskih vojni ujetnikov v Italiji iz tistih krajev, ki so jih sedaj zasedle bolgarske čete, zlasti iz okolice Pirote in Vranja. Bolgarski general je omenjenim jugoslovanskim ujetnikom dejal, da jih bodo spustili na svobodo, če se hočejo vrniti na svoje domove in izjaviti, da soglašajo z bolgarsko nadvlado. Noben jugoslovanski ujetnik ni hotel sprejeti ponudbe bolgarskega generala.

Jugoslovanski narod za vzgled

Bern, 27. decembra (JČO) — List "Arbeiter Zeitung", ki izhaja v velikem švicarskem industrijskem mestu Schaffhausen, je priobčil v uvodniku dne 20. decembra članek z naslovom "Srbska borba za svobodo", v katerem pravi: "Navzlic vsem strašnim udarcem se srbski rodoljubi nočejo vdati. Z junastvom, polnim požrtvovanja in vrednim občudovanja se junško borijo za neodvisnost in svobodo svojega naroda. Nemčiji se doslej ni posrečilo pridobiti srbski narod za sodelovanje. Nasprotno, po vseh poročilih raste odpor nepokorljivega srbskega naroda proti nemškemu osvovjevalcu iz dneva v dan. Jugoslovanski narod odbija nemško zahtevo, da naj živi v suženjstvu."

Mednarodne radijske oddaje o Jugoslaviji

G. Martin Agronski je dne 23. avgusta dejal na radiu Angora sledeče: Moje nocojšnje pripovedovanje vas bo iznenadilo, ker je bolj podobno pripovedovanju spominov. Prejšnjo nedeljo sem prečital kratko sporočilo nemškega vrhovnega poveljstva iz Jugoslavije, v katerem pravi, da so v jugoslovanski vasi Skela neznan ljudje napadli nemški vojaški avtomobil in je v tem napadu bil ubit neki

nemški častnik. Dvakrat sem prečital to nemško poročilo, kajti zanimalo me je, če je stvar bila res v vasi Skela, ki jo dobro poznam.

Lansko leto sem bil v tej vasi na neki poroki. To je bila najbolj vesela svatba, kar sem jih kdaj videl. Vse selo se je je udeležilo in vse je bilo v prazničnih oblekah. Ostal sem v vasi čez noč in drugega dne sem govoril z vaškim učiteljem, za katerega so mi dejali, da je komunist. Od jeze je zardel, ko sem ga vprašal, če je med srbskimi kmeti kaj komunistov. Odgovoril mi je, da Jugoslavija ne bo nikdar komunistična država. Pogovarjal sem se s starejšimi ljudmi, ki so mnogi med njimi bili v Združenih državah. Dejali so mi, da razen učitelja kmetje sploh ne nahačajo razlike med carsko in komunistično Rusijo. Za nas je Rusija naša slovanska mati. Mi smo demokrati, Rooseveltovi demokrati in vsi srbski kmetje so pravi srbski narodnjaki, mi pravi najstarejši med njimi ob pritrjevanju vseh navzočih.

Ej, sedaj me zanima, kje so Nemci našli v tej vasi Skela 50 komunistov, da so jih ustrelili zraven ruševin in pepela njihovih domov. Če so komunisti vsi tisti, ki so za Rusijo, so vsi Srbi in tudi ostali slovanski narodi komunisti."

Radio Moskva: — Priobčuje pozdrav mladine in obračajoč se na Jugoslovane pravi:

"Boljša je smrt kot fašistični jarem. Ne bomo pozabili, kako so ravnali z mladimi jugoslovanskimi deklicami in jih pošiljali v javne hiše. Ne bomo pozabili. Neutrudno delamo in zamenjujemo naše očete in brate, ki so na bojišču. Pripravljano, da imajo naši borci vsega dovolj. Tisoči naših deklet so odšli na bojišče. Samo ena je odnesla z bojišča 27 ranjencev. Naše kmetice se borijo v rodoljubnih četah. Neka deklica je uničila sovražno poveljništvo. Deklice po deželi šivajo perilo in ga pošiljajo vojakom. Naše vojske so uničile 3,000,000 fašistov. Tudi vaša dekleta, Srbkinje, Hrvatice in Slovenke se borijo s fašisti za življenje in smrt, ker ne morejo gledati, kako Nemci rušijo vaše vasi in mesta. Nemška vojska vam krađe žito. Ne dajte jim miru v Jugoslaviji. Borba ni lahka, a samo v borbi boste našli svobodo."

"ŠIRITE AMER. SLOVENCA"

POSLOPJA RASTEJO V WASHINGTONU KAKOR GOBE

Da napravijo prostor za čimdalje bolj se množče vladne urade, postavljajo v Washingtonu nova poslopja kar drugega za drugim. Vse te zgradbe pa so le začasne značaja in jih kot take tudi označujejo; imenujejo jih namreč "tempo" (temporaries). Na sliki se vidi v ospredju vrsta takih poslopij v delu.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. Ustanovljen leta 1891. Izdaja vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnevoev po praznikih.

The first and the oldest Slovene newspaper in America. Established 1891. Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Edinost Publishing Co. 1849 W. Cermak Rd., Chicago. Telephone: CANAL 5544

Entered as second class matter, November 10, 1925 at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

NEDELJA MOLITVE

Prihodnjo nedeljo bo pozvano vse katoliško organizirano moštvo naše dežele, da jo posveti posebni molitvi za predsednika in njegove pomočnike, ki nas vodijo v veliki krizi človeškega rodu do zmage.

Ko je predsednik Roosevelt slišal o tem molitvenem dnevu, je dejal: "Z veliko hvaležnostjo in z velikim zadovoljenjem sem čul o načrtu mož Holy Name cele države, da so določili nedeljo 8. marca kot dan splošne molitve za božje vodstvo in božjo pomoč predsedniku in voditeljem narodov v teh težkih dnevih preizkušnje, skozi katere gre prav kar naša dežela.

"Naj misli o tej vojni kdo, kakor hoče," pravi poziv voditelja Društev Holy Name, "eno je in mora biti vsem nam jasno, namreč to, da gre za obstoj katoliške kulture po cellem svetu, ki je v nevarnosti. Zelo se bojimo, da se ne bi pri pripravah za vojno, ki se morajo vršiti v naglici, pozabilo, da je Bog nad nami, pred vsem pa, da se ne bi na to pozabilo pri pripravah in pri načrtih za bodoči mir.

Ta poziv mož Holy Name je pa gotovo obenem poziv tudi nam vsem, da ne pozabimo potrebo molitve za našo zmagoto. Ni samo orožje, ki more zmagati, temveč je potrebna tudi molitev. Za našimi fanti, ki odhajajo na razne fronte širom sveta, kjer prelivajo svojo kri, morajo iti naše molitve. Naši kanoni, naše puške, naši tanki, naše bojne ladje, naši bombniki bodo zmagali le, če jih bodo spremljale goreče in stanovitne molitve nas vseh onih, ki smo ostali doma.

orožjem, gotovo smo pa vsi poklicani v vojsko molitve za božjo pomoč tistim, ki se bore. Ne bo nam treba prelivati svoje krvi za rešitev sveta na bojnih poljanah, zato imamo pa toliko večjo dolžnost za gorečimi molitvami pomagati oboroženi sili, ki se bori za nas, kar lahko vsakdo brez težave stori in je storiti dolžan.

Ze zavest naše vojske in vojske vseh Združenih narodov, da imajo za seboj doma organizirano mogočno molitveno vojsko, jih bo krepila in hrabrila, bodo šli s toliko večjim navdušenjem v boj za nas, da bodo s toliko večjo požrtvovalnostjo prelivali svojo kri za našo skupno rešitev.

Ze zato naj bo za nas prihodnja nedelja v resnici nedelja molitve, ko se bodo milijoni src združili v mogočno molitveno vojsko za našo zmagoto, za zmagoto pravice nad krivico, za zmagoto svobode nad zaslužnjem vsega človeštva pod peto enega človeka, za mirno sožitje vseh narodov na svetu kot ene družine božje, družine bratov in sestra, ne divjih krvoločnih zveri.

Mi Slovenci v nedeljo ne smemo pozabiti tudi svojih bratov in sestra v stari domovini. Skozi strašno trpljenje grede, ko jih sovražnik ubija in mōri. Ta sovražnik je zavrgel Boga in njegovo pravico in tako je mogel nastopiti s toliko krutostjo proti vsem drugim narodom, tudi proti našemu. In ta sovražnik je postal tudi sovražnik naše nove domovine in gorje tudi nam tukaj, če zmagata. Vse gorje drugih premaganih in zaslužjenih narodov nas čaka.

NOVICE, IVERI IN ODMEVI

Ko katera z med zvezdic se končno vsa pozlati, nam to svedoči tužno: "Junak prefil je kri."

Mi pa, ki smo ostali doma, kupujmo obrambne obveznice (Defense Bonds) in znamke do skrajne naše zmōnosti, da tako pripomoremo do skorajšne zmagoslavne vrnitve naših junakov.

Diamantni jubilej ali 60-letnico svojega obstanka bo letos obhajalo sl. društvo sv. Jožefa na Calumetu, Mich., ki je najstarejše slovensko društvo v Ameriki, ustanovljeno l. 1882. Častitamo!

Zenska je postala naša okr. blagajničarka, ker je bil Capt. J. C. Bell vpoklican pod zastavo, nje to dno okrajni odbor imenoval njegovo soprogo za njegovo naslednico. Morda bo bolj varčna kot so bili prejšnji okr. blagajniki ki so za stotisoče prikrajšali blagajno.

V svoji ocenitvi angleške knjige, katero je baje spisal neki rojak, je urednik slov. dela "Zajedničarja" neposredno izjavil, da je smer knjige neke vrste utopija ali neizpeljivo slepomisljenje.

"Schwein-Hund" (svinjape) je navadni nemški "pozdrav" ljudem, ki niso njihove narodnosti, ker se baje vsak Nemeč smatra za nadčloveka. Nekako istotak izraz rabijo Lah, česar je obeh smelo sram pred Bogom in ljudmi. Če bi bili njihovi voditelji kakšni ljudje, bi uvedli občutno kazen za tako psovanje.

O nekem slovenskem fantazistu nekateri našinci trdijo, da je dotičnik naš največji novodolni pesnik. Sicer pa ima lahko vsakdo svoj okus. Iz nižnj življenja.

V "naprednem" dnevniku je neki dopisnik iz Detroita pod poglavjem "Iz mladih let" napisal šest kolon dolg dopis, ki je bil priobčen v dveh številkah. Posneto bolj na kratko, ker so nekatere stvari odveč ogabne za postne dni.

Opisal je kako se mu je godilo v starem kraju po očetovi smrti, ker ga je mati dala na kmete služiti za deset goldinarjev letne plače, iz domačega platna srajco, ene hlače, par čevljev in klobuk pa nekaj čikuš. Ker je imel do tedaj za seboj le dva razreda šole, je moral hoditi še v šolo vsak terek in petek. Do učenja drugih predmetov je bil še nekoliko dovteten, le veronauk mu nikakor ni šel v glavo. Ker ni znal naloge iz zgodov. pisma, mu je katehet večkrat prisolil krepke zaušnice. V sled tega je sklenil zapustiti šolo, pa se je ob torkih in petkih klatil in potikal po kozolcih in grmovju ter jo ubral domov z drugimi otroci, ki so šli iz šole. Ko je nekoč prišel k materi na obisk, mu je ona jokajoča pokazala poziv, katerega ji je dal občinski berič, namreč da mora v ječo, ker dečka ne pošilja redno v šolo. Tudi od gospodarja je vsled tega prejel vsak teden več zaušnic in brč v zadnjico. Prihodnjo šolsko sezono ga več niso tako gostoma tepli, toda mati je morala večkrat odsedeti za nekoliko dni v občinski ječi.

Dalje pripoveduje kako je nekoliko pozneje dobil delo v neki pekarni in se odpeljal s sodelavci proti Idriji, le sedem ur peš hoda, a njih je vzelo s konjsko vprego do 14 ur, ker se so med potjo vstavili v vsaki vaški gostilni, kjer so zapili in zajedli vse do zadnjega groša, da še vozniku niso imeli s čim plačati, ki je šlovoljen odpodil svoji kljuseti nazaj proti Vrhniki domov.

Za tem opisuje kako so živetarili in spali po hlevih v ovseni slami, kjer so jih bolhe in uši opikale, da je bil po vsem telesu poln rudečih ošpic. Končno se ga je gospodinja usmili, da se je moral pred njo do nazega sleč in obleči od nje podarjeno mu obleko. Pri operkarni so imeli delavci svojega kuha, ki se je najbolj razumel na žgance in zelje brez zabele. Ob nedeljah so pa šli v gostilne, kjer so zapili vse, kar so skozi teden zaslužili in se končno do krvi stekli največkrat vsled ljubosumnosti radi kate, re natakariče.

Opisuje tudi, kako so šli na žeganje k sv. Mariji Magdaleni, kakor strgani cigani. Najprvo so zašli v gostilno, kjer jih je pijača in tovarišija zamotila, da so pozabili na cerkveno opravilo. Pili so in jedli za se zabavali z raznovrstnimi sodrugi in z ženskami dvomljivih značajev. Ker se jim ni mudilo domov že proti jutru, jih je moral gostilničar izgnati vse onemogle, vsled policijske odredbe, da je gostilno zaprl. Nato so šli eden za drugim, nekateri po vseh štirih proti svojim jerypergam in puščali raznovrstna znamenja za seboj vsled

Dogodki med Slovenci po Ameriki

Vest iz La Salle La Salle, Ill. — Dne 2. marca so nas farane sv. Roka zapustili naš dosedanji župnik č. g. Joseph Cagan. Skof iz Peorie, pod katero škofijo spada naša župnija, so napravili to premostitev. Farani so žalostni za dobrim gospodarjem. Pogrešali ga bomo! — Z.

Na operacijo Cleveland, O. — V Womans bolnišnico se je morala oni dan podati Miss Josephine Lube, iz Bonna Ave., zaradi operacije na slepiču. Operacijo je srečno prestala in je na potu okrevanja. Prijateljice jo lahko obiščejo.

Rojenice Milwaukee, Wis. — Prijazne vile rojenice so se pred nedavnim zglasile pri družini Mr. in Mrs. Lawrence L. Mesarich na North Sherman Rd. in jim podarile za spomin krepkega fantka. — Prijatelji častitajo!

Vesti iz Južne Amerike Buenos Aires, Argentina. — V reki v Olivosu so našli v nedeljo 21. decembra l. l. truplo rojaka Stanka Rijavec, starega 21 let. Fant je 19. decembra zapustil sobo in ga ni bilo več nazaj. Kmalu ko so ga pogrešali, so našli njegovo obleko ob reki in obvestili njegovega brata. Omenjeni dan 21. dec., so pa našli njegovo truplo v vodi, obleženo v kopalno obleko z znamenji težkih udarcev po obrazu in v boku ter z izbitimi zobmi. Okolnosti tega dogodka so zelo zapletene in obstoja sum, da je postal žrtev zločina. Sum pada na nekega njegovega znanca, zagrizenega fašista, s katerim je pokojni kot zaveden Slovenec večkrat prišel do odločne besede. Stanko je prišel v Argentino pred tremi leti. Doma je bil iz Ravnice pri Grgarju, pri Gorici. Tukaj zapuščata dva brata. — V bolnišnici Caridad se nahaja rojak Leopold Brezavšček.

Da se ne pozabi So. Chicago, Ill. — V nedeljo 8. marca imajo člani društva Najsv. Imena svoje mesečno skupno sv. obhajilo. Ker smo sedaj ravno v postnem času, je želeli, da bi se zbrali skupaj zares vsi člani društva, starejši in mlajši. In ker je ob enem tudi ravno začetek slovenskega misijona, bi bilo to dvakrat lepo in vzpodbudno. Pred sv. mašo se člani zbirajo v dvorani, odkoder skupno odkorakajo v cerkev. Po sv. maši je v dvorani seja in zajutrek za vse člane.

V bolnico West Allis, Wis. — V St. Joseph bolnišnici se je podala Mrs. Mary Jerman iz So. 72nd Street, West Allis. Morala se je podvreči operaciji, katero je srečno prestala. — Prijateljice jo lahko obiščejo.

"SIRITE AMER. SLOVENCA"

KAKO SE IMAJO ROJAKI V KANADI

Mountain Park, Alta, Canada. Cenjeno uredništvo. Priloženo vam pošiljam money order za letno naročnino Amer. Slovenca, ker sem že malo zamudil; ob enem se priporočam za nagrado, če sem do nje upravičen. — Ob tej priliki bom napisal pa še kratko poročilo v naš list Amer. Slovenec, da bo rojaki po raznih krajih vedeli, kako se imamo tukaj v Mountain Parku v Kanadi, kjer nas je nekaj Slovencev, ki pa smo po večini vdovci z živimi ženami v starem kraju. Težko nam je, ker ničesar ne izavimo, kako se jim sedaj tam godi in so li še v svojih domovih, ali so morali v izgnanstvo.

Vreme imamo tukaj letošnjo zimo še precej lepo, le sedaj proti koncu februarju je malo bolj pritisnila zima, ki je potisnila živo srebro na 30 stopinj pod ničlo.

Kar se tiče delavskih razmer, so še dosti povojne. Delamo šest dni na teden. Zasluzek ni ravno bogve kolikšen, vendar pa še dosti dovoljen. Vsi delamo v rudniku mehkega premoga in imamo svojo premogarsko organizacijo U. M. W. of America.

Tukajšnje mesto Mountain Park je najvišje mesto v Kanadi, kjer žive ljudje in je 6.200 čevljev nad morskno gladino. — H koncu prav lepo pozdravljam vse naročnike in čitatelje tega lista, uredništvu pa želim mnogo uspeha v letošnji obrambni kampanji!

POSLUŠAJTE vsako nedeljo prvo in najstarejšo jugoslovansko Radio ura od 9. do 10. ure dopoldne na WGES postaji 1360 kilocycles.

TARZAN (403) TRENUTKI ŽIVLJENJA ŠE

"Podaj se!" so vpili divjaki: "ali ubijemo fanta in dekle!" — Tarzan se je vdal.

Tako so vse tri ujetnike naglo gnali proti naselju, kjer so bili sprejeti z velikanskim hrupom.

Napisal: Edgar Rice Burroughs

Stari poglavar jih je s strahom pozdravil. Slišal je bil o Tarzanu pripovedovati velika dejanja.

"Živi so nam nevarni," se je tresel; "ne smemo izgubljati časa..."

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

Ustanovljena 29. novembra 1914.

v Zedinjenih Državah Severne Amerike. **Sedež: Joliet, Ill.** Inorp. v drž. Illinois 14. maja 1915.

Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:
 Predsednik: George Stonich, 257 Lins e Street, Joliet, Illinois
 1. podpredsednik: Frank Tushek, 716 Raub St., Joliet, Ill.
 2. podpredsednik: Kathrine Mayuk, 528 Lafayette St., Ottawa, Ill.
 Tajnik: Frank J. Wedic, 301 Lima Street, Joliet, Ill.
 Zapisnikar: John Nemanich, 650 N. Hickory St., Joliet, Ill.
 Blagajnik: Joseph Klepac, 903 Woodruf Rd., Joliet, Ill.
 Duhovni vodja: Rev. Matthew Kabe, 223 — 57th St., Pittsburgh, Pa.
 Vrh. zdravnik: Joseph A. Zalar, 361 No. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:
 Andrew Glavach, 1748 W. 21st St., Chicago, Ill.
 Joseph L. Drasler, 1318 Adams Street, North Chicago, Illinois.
 Joseph Jerman, 20 W. Jackson St., Joliet, Ill.

POBORTNI ODBOR:
 Joseph Pavlakovich, 39 Winchell St., Sharpburg, Pa.
 Mary Kovsich, 2294 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
 John Denka, 2730 Arthington Ave., Chicago, Ill.
 Predsednik Atletičnega oddelka: Emery Subar, 540 North Bluff Street, Joliet, Illinois.

URADNO GLASILO:
 "Amerikanski Slovenec", 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Do 1. jan. 1941 je DSD. izplačala svojim članom in članicam ter njih dedičem ravnih posmrtnin, pokojnina, bolnišniški podpor ter drugih izplačil denarne vrednosti do četrtilijuna dolarjev.

Društvo za DSD. se lahko ustanovi v vsakem mestu Zdr. držav z ne manj kot 8 člani (zami) za odrasli oddelček. Sprejme se vsak katoličan moškega ali ženskega spola v starosti od 16 do 55 let. V mladinski oddelček pa od rojstva do 16. leta.

Zavaruje se za \$250.00, \$500.00 ali \$1,000.00. Izdajajo se različni certifikati, kakor: Whole Life, Twenty Payment Life in Twenty Year Endowment. Vsak certifikat nosi denarno vrednost, katere se vsako leto viša.

Poleg smrtnine izplačuje DSD. svojim članom (icam) tudi bolniško podporo iz svoje centralne blaginje, kakor tudi za razne operacije in polkondnine.

Mesečna plačila (assessments) so urejena po American Experience tabeli.

DSD. je 117.24% solventna, potrjujejo izvedenci (actuaries).

Uradni jezik je slovenski in angleški.

Rojakom in rojakinjam se DSD. priporoča, da pristopijo v njeno društvo!

Za vsa morebitna pojasnila in navodila se obrnite pisмено ali ustmeno na gl. tajnika: FRANK J. WEDIC, 301 Lima St., Joliet, Ill.

STANDINGS

	Won	Lost
1. Presidents	39	21
2. Secretaries	37	23
3. Treasurers	30	30
4. Vice Presidents	13	47
Presidents (3)		
L. Wedic	160	217
C. Wedic	189	157
M. Terdich	154	167
V. Likovic	209	149
F. Ivnik	161	143
Totals	673	833
Secretaries (0)		
E. Ramsack	154	156
T. Rusco	146	134
F. Suhadolc	138	118
T. Plese	145	162
Low Score	154	143
Totals	737	713
Treasurers (3)		
Kubinski	144	170
Subar	169	175
R. Wedic	178	192
Totals	491	537
Vice Presidents (0)		
F. Wedic	137	148
J. Zelko	213	170
Slapničar	126	157
Totals	476	475

EMERY SUBAR, Adv. Sec'y.

Tri ameriške bolničarke, ki so bile nastanjene na otoku Guam in o katerih se domneva, da so bile ujete od Japoncev ob zavzetju tega otoka. Od leve na desno: Luona Jackson iz Union, O.; Marion B. Old iz Chicago, in Doris M. Yetter iz Philadelphije.

IZ URADA DRUŠTVA SV. DRUŽINE ŠT. 11, DSD. Pittsburgh, Pa.

Vsi oni člani in članice, kateri se niste udeležili društvenih sej meseca januarja in februarja, ste naprošeni, da se udeležite prihodnje seje, katere se bo vršila v nedeljo dne 8. marca. Vsakega člana in članice je dolžnost, da obiskuje društvene seje. Če bi ravno ne mogel priti na vsako sejo, pa bi moral priti vsaj na vsako tretjo sejo. — Kateri ne prihajajo na mesečne seje redno, naj bi pazili, da imajo svoje asesmentne plačane vsaj do 27. dne vsakega meseca. Posebno oni, kateri dolgujejo že tretji mesec, nanj to upoštevajo. Ko se enkrat odpošlje asesment na glavni urad, se zaključijo knjige tajnika za dotični mesec. In kdor dolguje že tri mesece, če se mu primeri bolezen ali kaka druga nezgodna ali nesreča, tak član ali članica, ni deležen ali deležna, nikakih podpor. Izgovor, da je bil prišel plačat asesment na dom tajnika, pa ga ni našel doma, ne velja. Vsak naj plača svoj asesment predno zbolji in to na društveni seji. Če pa članu ali članici nikakor ni mogoče priti na sejo, lahko plača asesment na domu tajnika vsaki dan od 3. do 7. ure popoldne. Nikakor ne morete od tajnika pričakovati, da bo on vsak čas vsaki dan doma 12 ur sedel in čakal na vas, dasi ravno prejema 13c dnevne plače od društva. — Pa brez zamere in nasvidenje na seji v nedeljo 8. marca.

Tajnik

POZIV VSEM ROJAKOM!

Že davno je naša New Yorkska organizacija pozivala vse rojake, zlasti vse primorske in koroške Slovence, da se organizirajo in potom svojih organizacij, zaščitijo svoje stališče v Ameriki. Od 1935. leta dalje, je naš odbor neprestano povdarjal, potrebo takih organizacij in v dobi poslednjih deset mesecev, ste imeli dovolj prilike, čitati pozive na delo in svarila. Posebno pogrešeno je pa bilo stališče nekaterih večjih organizacij, ki so bile nasprotnega mnenja, same pa do danes niso storile nič v tem oziru. Tudi je bil odziv naših ožjih rojakov zelo malenkosten, vsled njihove brezbrižnosti; zato naj danes dolže svojo lastno malomarnost za mogoče posledice.

Z ozirom na nujno potrebo razčiščenja legalnega stališča naših rojakov, lahko poročamo, da smo že poduzeli prve korake v tej smeri, potom svojih zvez. O nadaljnih korakih bomo pa poročali v bližnji bodočnosti.

Ker pa je upravičen naš odbor, da govori samo v imenu naših treh oziroma starih New Yorkskih organizacij, zato pozivamo vse rojake, da se čimprej organizirajo ter nam prijavijo svoja društva.

Vsaka skupina rojakov, ki ima 8 ali več članov, se lahko takoj konstituira ter si izbere svoj odbor. Opozorjam vas pa v naprej, da mora odbor jamčiti za lojalnost napram Ameriki, za vsakega člana katerega sprejme v svoje društvo. Rojaki, ki so ameriški državljani, bodo pa govorili v vašem imenu, vam pomagali in jamčili, za vse lojalne rojake ameriškim oblastem. Takoj, ko bodo dopuščale razmere, pozvali bomo vse organizacije ki se nam javijo, na občni zbor, na katerem se bo izbral permanentni Centralni odbor naših organizacij.

Prosimo vse časopisje, da podpira in priporoča naše delovanje ter priporoča enotno akcijo, ne pa posamezno, ker je kot skupna enotna organizacija, pridemo v poštev pri javnih oblastih. O vsakem koraku bode obveščeni potom vaših časopisov, odbori pa potom društvenega dopisovanja. — Prebudite se, in na delo rojaki!

Oglaš v "Amer. Slovincu" imajo vedno uspeh!

IZ URADA PREDSEDNIKA DRUŠTVA SV. IVANA KRSTITELA, ŠT. 13, DSD. Chicago, Ill.

Članom in članicam zgoraj omenjenega društva se naznaja, da bomo imeli prihodnjo soboto 7. marca popoldne od 3. do 5. in od 7. do 9. zvečer spoved. — Dragi mi sobratje in sestere. Dolžnost nas veže, da izpolnimo svojo velikonočno dolžnost, kakor nam to zapoveduje sv. mati katoliška cerkev. Zlasti pa opravimo to dolžnost v sedanjih nevarnih časih. Bodimo pripravljeni. Potem v nedeljo 8. marca se zberemo ob 7:15 v cerkveni dvorani, da potem skupno odkorakamo v cerkev. — Torej, vas še enkrat opominjam, ne pozabite 7. in 8. marca. — Na svidenje. Vam vdani sobrat

A. Glavach, Sr., preds.

VOJNI DEPARTAMENT PREMISLUJE USTANOVITEV BATALJONA ZDRUŽENIH NARODOV

Vojni Department pretresuje mogočnost organizacije bataljona v vojski Združenih držav, sestavljenega od državljanov Združenih Narodov, ki se sedaj nahajajo v tej deželi, kakor se poroča iz Washingtona. Mnogi državljani, kakor Vojni department poudarja, so izrazili željo, da bi služili v oboroženih silah Združenih držav proti skupnemu sovražniku, ki je v mnogih slučajih že zasedel njihovo domovino. Misli se, da ako se to dovoli, število protovoljcev utegne biti jako veliko. Ako bo temu tako, posledica utegne biti Zavezniška Legija, sestavljena od pripadnikov vseh zavezniških narodov. Vojni department veruje, da duh patriotizma in lojalnosti, simboliziran po taki organizaciji, bi bil v vzpodbujajo ljudstvom zasedenih pokrajini, ki nadaljujejo svoj upor proti osovinskim vlastim.

Širite in priporočajte list "Amerikanski Slovenec!"

FROM YOUR PRESIDENT Chicago, Ill.

Members of St. John Society are requested to perform their Easter duty. This coming Saturday, March 7th, confessions will be heard from 3 P. M. to 5 P. M. and from 7 P. M. to 9 P. M. As our by-laws request, it is your solemn promise to do your duty once a year. And the Communion will be received Sunday morning at 7:30 Mass. Will meet in the church basement at 7:15 A. M. sharp and will go into church. Be sure to

PRODAM

dvostanovanjsko hišo, zidano, centralna kurjava. Blizu 22. ceste in Spaulding. Cena \$4,500; prvo plačilo \$1000, drugo na obroke. Anton Jordan, 2622 So. Harding, Chicago; Tel. LAWndale 7182.

DR. J. E. URSICH
 ZDRAVNIK
 in
 KIRURG
 Urad:
 1901 West Cermak Road
 1-3 in 7-8 P. M. razun ob sredah
 Tel. Canal 4918
 CHICAGO
 Residenčni tel.: La Grange 3965

ROJAKI SLOVENC!

KADAR želite okrasiti grobove svojih dragih, ne pozabite, da imate na razpolago lastnega rojaka.

Postavljam in izdelujem vse vrste nagrobne spomenike v vseh naselbinah države Illinois. Cene emrne, delo jamčno, postrežba solidna. Še pripravim!

Kadarkoli nameravate kupiti nagrobni spominski kamen, pišite na podpisane za vsa pojasnila in za cene. V vašo korist bo.

Joseph Slapničar
 SLOVENSKE KAMNOSEK
 527 North Chicago Street,
 JOLIET, ILL.
 Telefon 2-4787

PREDSEDNIK POUДАРJA SVETOVNI ZNAČAJ BORBE ZA SVOBODO

(Konec)

Posledice napada na Pearl Harbor — resne kot so bile — so se nezmislno pretiravale. Ta pretiravanja so izvirno prišla od strani osovinskih propagandistov; moram pa na žalost reči, da so jih opetovali razni Amerikanci znotraj in zunaj javnega življenja.

Vi in jaz gojimo skrajno preziranje za Amerikance, ki so po Pearl Harborovem napadu šepetali, da ni več nikake Pacifične flote — da je bila vsa flota potopljena ali vničena dne 7. decembra — da več kot 1000 naših letal je bilo vničenih na tleh.

Vaša vlada ima nepogrešljivo zaupanje v vašo sposobnost slišati najhujše, ne da bi se prestrašili ali zgubili pogum. Vi s svoje strani pa morate imeti popolno zaupanje, da vaša vlada vam ne prikriva ničesar razun informacij, ki bi pomagale sovražniku.

Število naših častnikov in moč ubitih ob napadu na Pearl Harbor dne 7. decembra je bilo 346. Izmed vseh borbenih ladij, baziranih na Pearl Harbor — bojnih ladij, težkih križaric, lahkih križaric, nosočev avijonov, razaračev in podmornic — le tri so bile za stalno onesposobljene.

Jako mnogo teh ladij Pacifične brodogradnje niti ni bilo v Pearl Harboru. Nekatere, ki so tam bile, so bile zadete le na lahko, druge pa, ki so bile poškodovane, so se med tem zopet pridružile brodogradnji oziroma se še popravljajo.

Lahko to rečem, da do danes — in to v številni Pearl Harbor — mi smo vničili znatno več japonskih letal, kolikor so oni naših.

Mi Amerikanci smo bili prisiljeni popustiti tla, ali jih bomo zopet pridobili. Kmalu bomo mi, in ne naši sovražniki, imeli ofenzivo; mi bomo dobili zadnjo bitko; in mi bomo napravili končni mir.

Nemčija, Italija in Japonsko so prav blizu svoji najvišji proizvodnji letal, topov, tankov in ladij. Združeni Narodi pa niso — zlasti ne Združene države Ameriške.

Naša prva naloga je vzgraditi produkcijo tako, da Združeni Narodi morejo vzdrževati kontrolo na morju in pridobiti kontrolo v zraku — pretežno nadmoč. Dne 6. januarja tega leta sem postavil gotove določene cilje za produkcijo aeroplanov, tankov, topov in ladij. Osovinski propagandisti so jih nazvali fantastične. Nocoj vam lahko rečem, da ti cilji bodo doseženi.

Tukaj so trije visoki nameni za vsakega Amerikanca:

1. Ne prenehamo delati niti za en dan.
2. Ne bomo zahtevali posebnih pridobitev ali posebnih privilegijev ali koristi za nikako skupino ali poklic.
3. Odrečemo se ugodnostim in predružačimo svoj način življenja, ako naša domovina to od nas zahteva.

Osovinski propagandisti niso uspeli izpodbiti naše zaupanje v naše lastne zaveznike. Pravijo, da so Britanci pri koncu — da Rusi in Kitajci kmalu popustijo. Patriotični in razumni Amerikanci odbijejo take bedastoče.

Od Berlina, Rima in Tokija so nas opisali kot narod slabih, ki bi najemali britanske vojske ali ruske vojske ali kitajske vojske, da se bijejo za nas.

Naj to sedaj ponovijo.

Naj to povejo generalu MacArthuru in njegovim možem.

Naj to povejo fantom v Letočih trdnjavah.

Naj to povejo mornarjem, ki danes trdo udarjajo v daljnih vodah Pacifika.

Naj to povejo Marincem.

Združeni Narodi tvorijo združeno neodvisnih ljudstev enake dostojnosti in važnosti.

Imamo ujedinjeno poveljništvo ter sodelovanje in tovarišstvo.

Mi Amerikanci bomo prispevali ujedinjeno produkcijo in ujedinjeno pripravljenost za požrtvovalnost in napor. To pomenja narodno edinstvo, ki ne more poznovati nikakih omejitev plemen ali ver ali sebičnih političnih nakan.

Mi od Združenih Narodov soglašamo glede gotovih širokih načel, kake vrste naj bo mir, ki ga iščemo. Atlantski Carter se ne nanaša le na one dele sveta, ki mejijo na Atlantik, marveč na ves svet; razorožanje napadalcev, samoodločba narodov in ljudstev in četverica svobod — svoboda govora, svoboda vere, svoboda od bede in svoboda od strahu. Bili so časi, ko so bile usode Londona in Moskve v resnem dvomu. Ali nikoli ni bilo ni najmanjšega dvoma, da bi se bodisi Britanci ali Rusi podali. Vsi Združeni Narodi pozdravljajo sijajno rusko vojsko, ko proslavlja petindvajsetletnico svojega prvega skupljanja. Nizozemsko ljudstvo se še vedno bori neustrajeno.

Cungking ostaje glavno mesto nepremagljive Kitajske.

"Ti so časi, ki izkušajo duše ljudi!"

Tom Paine je spisal te besede, ko se je Washingtonova mala vojska razcapanih korenjakov umikala čez New Jersey, ko je okusila nič kot poraze.

General Washington je ukazal, da bi se te velike besede prečitale mozem vsakega polka v Kontinentalni vojski, in to je bilo zagotovilo dano prvi ameriški oboroženi sili:

"Letovičarski vojak in patrijot ob vedrem nebu se bo v tej krizi odtegal službi za svojo domovino; ali oni, ki sedaj to prenaša, zaslužuje ljubezen in zahvalo vseh ljudi. Tiranstvo, kakor peklo, ni lahko premagati; vendarle imamo to tolažbo seboj, da čim težje bodo žrtve, tem slavnjša bo zmaga."

Tako so govorili Amerikanci v letu 1776.

Tako govorijo Amerikanci današnjega dne!

BOWLING NEWS

HOLY FAMILY LADY BOWLERS

February 25, 1942

STANDINGS

Editors

Won	Lost	22
Marge Jamnik	105	206
Dolores Wedic	92	126
Betty Buchar	85	153
Jennie Bambie	125	108
Jose Vancas	161	148
Totals	568	741

Recorders

Won	Lost	32
Eve Subar	145	144
Betty Drager	132	154
Violet Floyd	138	163
Low-Score	85	126
Low-Score	92	108
Totals	592	695

It has happened!!

Marge Jamnik bowled a 206 game Wednesday night. We were all just as happy over it as Marge was herself. Lots of luck, Marge, and we hope you can do it again. Marge has been doing very well all season, and she has a fine average so far. Maybe it would be a good idea to have Marge give us some lessons. How would you like that, Marge?

Josephine Vancas, again bowled very good games. We don't think Josephine knows how to bowl under 140. Keep up the good work.

The Recorders only had three bowlers last week. They won one out of three, which was very disappointing to them. Come on Recorders why not win three games this week.

Violet Floyd, bowled very good Wednesday night. Lots of luck, Violet. All you need to do is control that tricky hook and you will go to town.

Betty Drager, bowled three nice games, keeping her average right up there.

Eve Subar, bowled three nice games also, but we know that Eve isn't satisfied with those scores, as she knows she can do better than that.

Looks as if Dolores Wedic is in the rut again. She doesn't seem to be able to knock those pins down anymore. What is the trouble, Dolores? Come on, let's see you show us how you can bowl.

Jennie Bambie, was taking it easy Wednesday night. I guess she was helping the pins boys out or maybe it was that exciting story she was reading. We

know Jennie will make up for it this week, as she usually does.

Betty Buchar, is doing nicely and is very proud of her good games. Keep up the good work, Betty.

Bowling fans now that we have gotten our first 200 game published this season, it might be easy getting another — then another. We wonder?????

More for you all next week. Remember! buy your stamps every week, and a bond every month. Our Country needs our help.

Your Reporter,
Captain of the Editors.

HOLY FAMILY MEN BOWLERS

Have you all been looking and wondering why the men bowler's scores and write-ups have not been published for the last two weeks? It happens that the reporter Len Wedic, left for the Army, and will no longer act as the weekly bowling reporter.

We know Len will miss this, just as you all will, as he took much interest in it.

He wishes to thank all of you fans who enjoyed his write-ups, and hopes to be back soon to continue where he left off.

Lots of luck, Len. We will all miss you.

Your Ladies Team Reporter.

HOLY FAMILY BOWLING LEAGUE

Nite of Feb. 25, 1942.

The Presidents finally made it, they beat the Secretaries 3 games to go into first Place. The Treasurers took 3 games from the Vice-Presidents to solidify their hold on 3rd place.

Our good friend and League secretary Len Wedic enlisted in the armed forces and we wish him the best of luck. The two new bowlers, Matt Terdich and John Papesh, are doing nicely, keep it up boys.

This weeks Honor Roll (200 games or over):

Len Wedic 217
 Jos. Zelko 213
 Vinc Likovic 209
 Emery Subar 201

Congratulations also to Marge Jamnik of the ladies league, 206.

Take notice fellows.

SVETI KRIŽEV POT

Sv. Leonarda Porto-Mavriškega

Zepne oblike, 40 strani. Križev pot s slikami. Na koncu pesem k Križevemu potu.

Posamezna knjižica 15c

Kdor jih naroči ducat po 10c vsaka

Naročila pošljite na:

AMERIKANSKI SLOVENEK
 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois

"SAMOSTANSKI LOVEC"

LUDVIK GANGHOFER

"Rada bi jo videla!"

Čemu? Poglej, Zefa, kaj imaš od tega? Samo, da si boš še bolj gnala k sreči.

"Pa bi jo le rada pogledala. Več tako ni mogoče od otročka, ko samo deščico."

Stopil je ven in prinesel nagrobno deščico. "Kajne, lepo je napravil?"

Obrisala si je solze iz oči, da bi bolje videla. Z obema rokama je držala desko pred seboj; okoli robov se je vil venček, ki naj bi predočeval cvetoče telohe; v sredini se je v modrem in rdečem bralo ime, in spodaj je bil naslikan črn križ. Z zgočimi očmi je strmela Zefa v znamenja, ki jih ni poznala, o katerih je samo vedela, kaj pomenijo. "Marijica, Marijica!" Ihteč je pritisnila deščico na srce in jo objela z obema rokama.

Špet so prešli dolgi, nemi trenutki. Potem je vprašal Volfrat: "Kaj pravi pa fant? Jeli že kaj vprašal po njej?"

Odkimala je. "Moj Bog, otrok! Mislim, da niti ne čuti, da ni enega v hiši."

"Da bi mogel ostati človek vedno otrok! Vsak dan mu pomeni celo življenje; potem zaspi in začne na novo živeti!" Volfrat je vstal in odprl vrata v kamro; ko je videl, da je prazna, se je utrgala z njegovih ustnic kletvica.

"Volfrat, Volfrat!" je zastokala Zefa. "Bodi vendar vesel, da dekleta še vedno ni domov. Mislim, to je dobro znamenje. Ga je gotovo našla še živega. Volfrat! Če bi bilo to res! Ako bi ostal pri življenju! Kakšna sreča!" Ihteč je iztegnila roke proti nebu. "O ti nad vse dobri Bog, pogledj, samo to eno nam daj..."

"Da, da, samo to eno nam daj!" ji je s hripavim smehom segel v besedo Polcer. "Da, le želi, da se izliže, da bo mogel stopiti predme in iztegniti roko in reči: 'Ta je bil!' To bi bila sreča! Potrpi, Zefa, ie potrpi, bodi brez skrbi, bo že prišlo tisto. Deklina bo k temu že pripomogla... In če ga je našla živega, ga bo pestovala in pitala in se bo zanj potegovala in bo vlekla z njim proti nam!"

"Volfrat! Kako le moreš tako govoriti o svoji sestri!"

"Sestra, sestra!" se je Polcer jezno zamejal. "Res sem bil te vere, da bo prišla k nam. Toda kri je kri! Da, da, pa hodi vendar visoko zleteti. No, se je ušela. Četudi nosi pero za kapo in samostrel kakor gospod, je pa vendar samo hlapec!" Špet se je zamejal. "Naj ga ima! In ko bo pri njej v njegovi kajži, ji bom povedal!" Zefa ga je debelo pogledala; ni razumela, o čem govori.

"Kaj, Volfrat, kaj ji boš povedal?"

Obrnil se je proč in se delal, kakor bi ne bil slišal njenega vprašanja.

"Volfrat!"

"Daj mi mir z dekletom! Pri mojem kruhu je živela, in za plačilo mi pošilja frajmana na vrat!"

"Jezus!" je kriknila Zefa, se prijala z obema rokama za srce in blede omahnila na blazino.

Prestrašen je planil k njej. "Zefa, za božjo voljo, kaj ti je?"

"Strašno slabo mi je prišlo!" je rekla medlo in se oklenila njegove roke.

"Poglej, Zefa! Stori meni na ljubo, vsaj skrb za tebe mi vzemi s srca, bolezen se ti hujša od ure do ure, pogledj, če bi se mogla premagati in zaužiti krvavi cvet."

"In če bi mi šlo za zveličanje, Volfrat, ne storim tega! Raje naj je konec in naj takoj izdihnem."

Globoko je šel po sapo in vstal.

"Popazi na uro, Volfrat," je dejala, "mo-

raš v solarno. In tablico moraš še tudi postaviti zunaj."

Vzel je desko, poiskal kladivce in se namenil iz hiše. Med vrati se je spet obrnil, potegnil iz ilnate stene lesen zamašek in segel v odprtino po možno s krvavim cvetom.

"Kaj pa hočeš s tem?" je plaho vprašala Zefa.

"Proč moram spraviti. Saj vendar ne morem pustiti, da bi trohnelo tu v steni."

Pbtem je odšel. Pred hišo je postal. "Muc, muc!" je poklical. Iz skednja je prišla siva mačka. Stresel je pred njo strjeno kri iz možnjčka. "Za mačka! Vse za mačka!"

Stal je in gledal žival, kako je hlastno planila po kosih; toda čim hitreje je žrla, čim bolj se je zdela, da ji jed tekne, tem bolj temno je gledal Volfrat, tem bolj se ga je polasčala divja jeza in mu napenjala žile na sencih. In ko je mačka polizala iz peska zadnjo mrvico, je zavihel Volfrat zviškoma kladivo: "Da bi samo ti imela kaj od tega?" Zagnal je kladivo. Žival je ječaje obupno poskočila in obležala mrtva na zemlji.

Tedaj je pritekel okoli vogla Lipče. Hlastno je iztegnil Volfrat roko in skrnil mrtvo mačko pod jopič; rad bi jo spet oživil; žival je bila fantova ljubljenska in tovarišica pri igri.

Naglo je zavil proti meji in stopil na cesto. Pogledal je plašno okoli sebe in vrgel mačko v peneci še potok.

Potem je zabil ob plotu poleg vrat otrokovo nagrobno tablico s kladivom v zemljo, tako da je gledala poslikana stran na cesto. Povedala naj bi vsakemu mimoidočemu: "Zmoli očenaš, tu se je mudila smrt in je odšla spet na pot k drugi hiši, moli, moli, morda si na vrsti zdaj ti!"

Prav ko je udaril Volfrat zadnjikrat s kladivom, se je prikazala na cesti Cenca. Videla ni ne solarja ne deske; temno je strmela samo v tla pred seboj.

"Moli, moli," je klicala nagrobna tabla, "morda si na vrsti zdaj ti!"

Volfrat je zagnal kladivo čez mejo in je hotel oditi v solarno. Kotli so morali biti zakurjeni že danes, ako so hoteli naslednji delavnik začeti nemoteno z varjenjem.

Tedaj je opazil, da je na obieki, kamor je bil skrnil mačko, od prsi do kolen oškropljen s krvjo. "Človek ali mačka, nekaj ostane vedno na krivcu!" je zamrmral in stopil k potoku, da bi se očistil. Zajel je nekaj prgišč vode in madeži so izginili. "Ali je za ono drugo tudi kje voda?"

Ko se je vzpenjal spet na cesto, je začul peket konjskih kopit. Ni hotel srečati spreveda, ki se je bližal, in je skočil za grmovje.

Glasno kramljuje so šli mimo: najprej gospod Henrik Incingar, samostanski prošt, in gospod Sluteman, oha na konjih; za njima brat Severin z izpodrečano kuto in z okovano gorjačo v roki; na njegovi strani Valti z nabito polnim nahrbtnikom; in potem še štirje samostanski hlapci s težko naloženimi krošnjami.

"To bo Hajmo zijal, ko nas zagleda!" je menil brat Severin, ko je šel mimo grma, za katerim se je skrival Volfrat. "Veselim se že nanj; veš, fant, vrtnar ima sonce vedno rad in v Hajmovih očeh sveti sonce tako milo in toplo!"

"Rad bi vedel, zakaj ga ni bilo včeraj na velikonočnem rajanju!" je menil Valti. "Moral bi mu nekaj povedati in sem čakal..."

(Dalje prih.)

Pisano polje

J. M. Trunk:

Rusi so oficijelno, uradno in pred diplomati naznanili svetu, da postopa prav nemško poveljstvo armad, zopet civilno prebivalstvo naravnost barbarsko. Nemcem je to štoknilo hudo pod nos, ko se imajo za elito vsega človeštva. Izgovarjajo se, in po njih je vsaka krivda le na civilnem prebivalstvu. Pogostoma tudi kar vse utajijo. Mrtvi ne govorijo več.

Poveljstvo sem ali tja. Protesti malo izdajo, dokler je še preveč nemških kanonov. Ne pri vseh, ampak pri veliki večini

sedanjega nemškega naroda je prišlo do mentalitete, do mišljenja, od katerega se ne more drugačnega postopanja pričakovati. Nemec prvi in zadnji, vsi drugi niso nič, in gorje jim, ako so Nemcem napoti.

Maršal Kesselring je glava vseh nemških letalcev, in to je danes najhujše orožje, brez zrakoplovov podleže najbolj odločen narod. In kaj je povedal ta Kesselring nemškimi pilotom, ki vodijo zrakoplove in bombardirajo? Marca 1940 jim je naročil: "Kadar

prožimo nad mesti in poljana mi nasprotnika, je treba v sebi zadušiti vsako sentimentalno čustvanje. Ti ljudje, tako si mora vsak povedati, niso nobena človeška bitja, kakršni smo mi Nemci. Za zračno orožje ni nobenih tako zvanih "civilnih objektov", tu ni govora o nobeni čustveni misli. Deželo nasprotnika je treba po teptati, vsak odpor treba zločiti".

Pri taki mentaliteti si moremo misliti, kako je tam, ko kdo pride pod peto sedanjih Nemcev. Diplomatični protesti so dobri, dobro pa je tudi, da prav Rusi razumejo sukati tudi meč, in izviti meč iz rok takšnih Nemcev, ki vse druge niti za ljudi ne smatrajo. Za sovražnike so Nemci proglasili tudi nas Amerikance, ko so prikimali Japoncu. Lahko vidimo, kaj nas

čaka, ako se ne upremo z vso določnostjo. Tako mišljenje je treba pomandirati, kakor poudarja predsednik Roosevelt, da si je dosti ušes še gluhih.

-- Slovenci! Na vsaki priveditvi, na zabavah, taki ali taki, se spomnite tudi revežev v stari domovini. Pobirajte darove za nje!

Listen to
PALANDECH'S
RADIO BROADCAST
Featuring a Program of
YUGOSLAV FOLK MUSIC
Every Saturday, 1 to 2 P.M.
STATION WHIP
1520 kilocycles (Top of the Dial)

Obrambna kampanja "AMERIKANSKEGA SLOVENCA"

— TRAJA OD 10. FEBRUARJA DO 15. APRILA 1942

Posebne nagrade za vsakega. — Poslužite se prilike! Preberite pazno ta kampanjski oglas in potem na delo! Sodelujte za svoj in listov uspeh!

POSEBNE NAGRADE ZA STARE IN NOVE NAROČNIKE

VSAK NAROČNIK, bodisi star ali nov, ki bo tekom te kampanje od 10. februarja 1942 pa do 15. aprila 1942 plačal za celoletno naročnino, ki je določena za Zdr. države \$6.00; za Chicago in inozemstvo \$7.00, bo dobil od Uprave v spomin na to "OBRAMBNO KAMPANJO" krasno tablico z ameriško zastavo, pod katero je tiskano besedilo zaobljube zvestobe ameriški zastavi. Zraven dobi še krasno zaponko, ali patriotični gumb, ki se nosi na prsih. Oba predmeta sta zgodovinske važnosti in priporočamo vsem naročnikom, ki le morejo v tem času obnoviti svojo naročnino, da to store in sicer za celo leto, da bodo deležni teh dveh spominskih nagrad.

VSAK NAROČNIK, bodisi star ali nov, ki bo tekom te kampanje od 10. februarja 1942 pa do 15. aprila 1942 plačal za polletno naročnino, ki je določena za Zdr. države \$3.00; za Chicago in inozemstvo pa \$3.50, bo dobil od Uprave v spomin na to "OBRAMBNO KAMPANJO" krasno zaponko, ali patriotični gumb, ki se nosi na prsih.

Tako torej bo v tej kampanji deležen vsak naročnik, nov ali star lepe spominske nagrade, kakor omenjeno zgoraj.

Obrambni maršal ali kraljica?

Da bo ta "OBRAMBNA KAMPANJA" zanimiva in da bo imela v sebi življenje, zato bodo naročniki "Amerikanskega Slovenca" izvolili "OBRAMBNEGA MARŠALA ALI PA KRALJICO" vseh naročnikov lista "AMERIKANSKI SLOVENEK".

VOLITVE BODO TRAJALE OD 10. FEBRUARJA PA DO 15. APRILA 1942.

1. Oni tekmeč ali tekmovalka, ki bo prejel(a) v času med 10. februarjem 1942 pa do 15. aprila 1942 najvišje število glasov, bo izvoljen(a):

Če moški: ZA OBRAMBNEGA MARŠALA vseh naročnikov "Am. Slovenca"; če ženska: ZA OBRAMBNO KRALJICO vseh naročnikov "Am. Slovenca".

2. Oni tekmeč ali tekmovalka, ki bo prejel(a) v času med 10. febr. 1942 pa do 15. aprila 1942, drugo najvišje število glasov, bo izvoljen(a):

Če moški: ZA PRVEGA OBRAMBNEGA PODMARŠALA v pomoč obrambnemu maršalu ali kraljici; če ženska: ZA PRVO OBRAMBNO PRINCEZINJO v pomoč obrambnemu maršalu ali kraljici.

3. Oni tekmeč ali tekmovalka, ki bo prejel(a) v času med 10. febr. 1942 pa do 15. aprila 1942 tretje najvišje število glasov, bo izvoljen(a):

Če moški: ZA DRUGEGA OBRAMBNEGA PODMARŠALA; če ženska: ZA DRUGO OBRAMBNO PRINCEZINJO, v pomoč obrambnemu maršalu ali kraljici.

Poleg častnih titelov dobijo izvoljeni še sledeče nagrade:

Prvi glavni zmagovalca(k) prejme častno zmagovalno trofej.

Drugi in tretji glavni zmagovalca(ka) pa dobita vsak(a) krasno pozlačeno medaljo z urezanim imenom.

PRAVILA ZA TE VOLITVE IN TEKMO SO:

1. Kandidat za to tekmo postane lahko vsaka oseba, moški ali ženska, bodisi, da se prikladi sam(a), ali ga(jo) nominira kdo drugi. Od te pravice so izključeni samo oni, ki so vpisani v Upravi, uredništvu ali tiskarni Am. Slovenca.

2. Pogoji za nominacijo ali priklajenje kandidatov so: (a) z priklajenjem ali z nominacijo se mora poslati najmanj enega novega naročnika za list "Am. Slovenec" z naplacišom naročnine;

(b) tako priklajen, ali po drugem nominiran popularni kandidat se objavi v listu.

3. Glasovanje se vrši po sledečem redu:

Vsak dolar, ki se plača Upravi tekom te kampanje za nove naročnine za list "Am. Slovenec" šteje 1000 glasov; vsak dolar, ki se plača Upravi tekom te kampanje za obnovitve ali stare naročnine za list "Am. Slovenec", šteje 100 glasov. Ta določba vlada za vso dobo kampanje od 10. februarja pa do 15. aprila 1942. Dokler Upravi naročnine niso plačane, se ne kreditirajo nobenih glasov.

4. Novim naročnikom se smatrajo samo taki, ki zadnjih 6 (šest) mesecev od dneva, ko prejme Uprava za nje naročnino, niso bili naročniki na list.

5. Novim naročninam se ne smatrajo taki slučajji, n. pr. da bi se listu odpovedal mož in bi se žena naročila, ali obratno. To je, da bi se enemu list ustavil in naslovil na drugega. Dovoljeno pa je, če se želi naročiti mož zase in žena zase in da oba prejmeta vsak svoj list. Isto velja za sinove in hčere v eni in isti družini, na enem in istem naslovu.

6. Vsak, ki pošilja naročnino, mora jasno omeniti, komu

NAGRADE ZA NOVE NAROČNIKE

ZA 1 CELOLETNEGA ALI 2 POLLETNA NOVA NAROČNIKA, dobi vsakdo, ki jih pridobi tekom te kampanje eno izmed treh sledečih nagrad, ki so na razpolago za agitatorje. Te nagrade so: 1) "Blue Bird Pendulete Clock", jako lepa stenska ura na uteže, lep kras za hišo. Predmet je označen s številko "1"; ali pa: 2) Krasno sliko za na steno v okvirju s steklom. Ta slika se imenuje "Bill of Rights". Slika ima v sredi sliko predsednika Roosevelta, pod njim krasna ameriška zastava, pod zastavo besedilo od "Bill of Rights". Okrog in okrog pa so slike vseh dosedanjih 32 predsednikov Združenih držav od Georga Washingtona naprej. Slika je prava patriotična umetnina in pravi kras za vsako hišo. Ali pa: 3) Krasno spreminjajočo sliko "Remember Pearl Harbor" za na steno v okvirju. Ta slika je prava umetna posebnost. Če je gledaš od strani vidiš krasno valovito ameriško zastavo. Če jo gledaš pa od spredaj vidiš napis: "Remember Pearl Harbor". — Eden izmed navedenih treh predmetov je na razpolago za zgoraj omenjeno število novih naročnin.

ZA 2 CELOLETNA ALI 4 POLLETNE NOVE NAROČNIKE, dobi vsakdo, ki jih pridobi eno izmed sledečih dveh nagrad: 1) "Three Pieces Boudoir Set", ki obtoži iz krasnega ogledala, krtače in česalnika za lasce. Predmet je vreden od pet dolarjev. Ali pa: 2) "Lep daljnogled", ki je vreden nad \$5.00. Predmeta sta označena s številko "2".

ZA 3 CELOLETNE ALI 6 POLLETNIH NOVIH NAROČNIK, dobi vsakdo, ki jih pridobi tekom te kampanje eno izmed sledečih treh nagrad: 1) "Krasna ogrlica" narejena iz biserov in je vredna od \$9.00. Ali pa: 2) "Lep gladilnik (peglezen)" najnovejšega izdelka na elektriko, vreden od \$9.00. Ali pa: 3) Lepo "New York Standard" uro za moškega ali žensko vredno od \$9.50. Vse tri nagrade so označene s številko "3".

ZA 5 CELOLETNIH ALI 10 POLLETNIH NOVIH NAROČNIK, dobi vsakdo, ki jih pridobi eno izmed sledečih dveh nagrad: 1) "26-komadov Rajah Pattern set", 6. nožev, 6 žličk in žlic, itd. Vreden od \$12.00; ali pa: 2) Krasno "Electric Banjo Clock", na električni pogon, ali pa tako, da se navije za osem dni. Ta ura je nekaj krasnega za vsak dom in je vredna \$12.50. Oba predmeta sta označena s številko "5".

ZA 10 CELOLETNIH ALI 20 POLLETNIH NOVIH NAROČNIK, dobi vsakdo, ki jih pridobi eno izmed sledečih dveh nagrad: 1) Praktičen "New Schick Shaver", ki je jako praktičen. Z njim se obrijete na enkrat. Vse kar je treba je, da ga zataknete v električni stik in v par-trenotkih se obrijete hitro in gladko. Danes že vse rabi te aparate. Vreden je od \$20.00. Ali pa: 2) "54 kosov Dinner Set", po 8 krožnikov, šalic in tako dalje. Jako lep set, ki ga je vesela vsaka gospodinja in je vreden nad \$21.00.

POGOJI: Nihče ni upravičen do nagrad v nobenem slučaju, dokler ni so nove naročnine v polni svoti plačane Upravi lista "Amerikanski Slovenec" po ceni, ki so za list "Am. Slovenec" za Združene države \$6.00 letno in za pol leta \$3.00; za Chicago, Kanado in inozemstvo letno \$7.00 in za pol leta \$3.50. — Vse nagrade se bodo dostavile upravičencem po zaključku kampanje.

naklanja svoje glasove. Pravico do volitve ima vsak, ki pošilja naročnino.

7. Glasove se objavlja v listu.

8. Za slučaj, da se pripeti pri objavah glasov kaka napaka, sprejema list le to odgovornost, da objavi pravilno popravilo.

9. Vsakdo lahko prikladi ali nominira samega sebe ali kogarkoli drugega ter nakloni svoje glasove samemu sebi ali komurkoli drugemu.

10. Glasov, ki so enkrat objavljeni v listu se ne more prenesti v korist drugemu kandidatu; lahko pa jih vsak po želji nakloni komurkoli, dokler ni so objavljeni.

11. V kakem morebitnem sporu med kandidati in agitatorji v tej kampanji ima končno in zadnjo razsodbo Uprava lista.

12. Za slučaj, da dobita dva kandidata enako število glasov, dobita oba enake nagrade in titelne.

Naročnino pošljite na:

"AMERIKANSKI SLOVENEK"

1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

S prijateljem po svetu

Dober zanimiv list, ki daje pouk, je najboljši človekov prijatelj. Dober list bogati človekovo znanje. Dober zanimiv list dela vam tovarištvo ob dolgih zimskih večerih. Tak list bote imeli, če si naročite družinski mesečnik

NOVI SVET 1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois

STANE LETNO SAMO \$2.00 — NAROČITE SI GA ŠE DANES!